

Queridos diocesanos:

En ocasiones los católicos mostramos cierta extrañeza al escuchar o leer algunos calificativos o ciertas opiniones sobre nuestra manera de pensar, de creer o de vivir. Seguramente no deberíamos hacer demasiado caso porque las ideas son libres y la expresión de las mismas son responsabilidad exclusiva de quien las emite. Pueden tener base y fundamento real o pueden ser invenciones o prejuicios que dan a conocer estereotipos generalmente negativos de una persona o de un colectivo. Así se suele dar cuando calificamos globalmente a los miembros de una comunidad, a los habitantes de una población o a los nacionales a un país determinado. La nobleza, la tacañería, la humildad, el orgullo, la claridad o la coherencia, la agresividad... son conceptos que se aplican con demasiada facilidad al conjunto y resultan, si no se explicitan matices, de una injusticia manifiesta. Parece claro que los límites están en la difamación en la calumnia cuando se trata de personas concretas; mucho más difícil de determinar cuando se generaliza a todo un colectivo.

A los católicos, o a los creyentes en general, se nos achaca la falta de progreso o maduración personal y que nos limitamos a actuar como los niños con miedo reverencial ante lo desconocido. Oímos también que somos intolerantes o que nos gusta actuar como censores contra las opiniones ajenas. Por no hablar de las incoherencias entre la enseñanza recibida y la actuación diaria. Igualmente que no aceptamos con elegancia los reproches y las acusaciones. Sin justificar las limitaciones o defectos aludidos y sin esconder nuestra propia responsabilidad personal y comunitaria, me gustaría pedir ecuanimidad en los juicios que se emiten sin pruebas o constataciones que respalden esa opinión. Y aquí viene mi admiración por un texto corto del testamento espiritual del papa Benedicto XVI, fallecido hace poco en Roma.

Escribe esto el Papa: “Hace ya sesenta años que acompaña el camino de la Teología, en particular de las ciencias bíblicas, y con la sucesión de las diferentes generaciones he visto derrumbarse tesis que parecían inamovibles, demostrando ser meras hipótesis: la generación liberal (Harnack, Jülicher, etc.) la generación existencialista (Bultmann, etc.), la generación marxista. He visto y veo cómo de la maraña de hipótesis ha surgido y vuelve a surgir lo razonable de la fe. Jesucristo es verdaderamente el camino, la verdad y la vida, y la Iglesia, con todas sus insuficiencias, es verdaderamente su cuerpo”. Que un reconocido intelectual como él, con tantas publicaciones que son fruto de su sabiduría e inteligencia, que ha dialogado sinceramente con estudiosos de prestigio universal... afirme al final de su vida esta verdad es motivo para que me sienta reconfortado y agradecido. Igualmente me parece que así se sentirán todos los católicos actuales.

La historia de la Iglesia es larga caminando por situaciones distintas y, a veces, contradictorias. Sus miembros, pastores y fieles, no han respondido con suficiente exigencia a lo que Cristo nos había anunciado y “obligado” a cumplir, amando a Dios sobre todas las cosas y al prójimo como Él nos ha amado. Y ahí están nuestras limitaciones, nuestras incoherencias y pecados. Pero con capacidad para pedir perdón y para reiniciar una nueva vida colaborando con todos en la búsqueda de la dignidad de todo ser humano, de la justicia y de la paz. Siempre desde una visión de creyentes en la enseñanza de Jesús y con la convicción manifiesta de que esa fe nos ha aportado, ahora a nosotros y a las generaciones precedentes, sentido de vida y felicidad sin límites. No es una cosmovisión ingenua o infantil; es adulta, llena de responsabilidades y comprometida con el bien de la humanidad. Agradecemos el respeto de tanta gente hacia esta fe que profesamos. También gracias, papa Benedicto, por sus palabras.

Con mi bendición y afecto

+Salvador Giménez, obispo de Lleida.

GRÀCIES, PAPA BENET.

12. feb. 2023

Estimats diocesans:

A vegades els catòlics ens sorprendem quan escoltem o llegim alguns qualificatius i opinions sobre la nostra manera de pensar, de creure o de viure. Potser no n'hauríem de fer massa cas, perquè les idees són lliures i la seva expressió és responsabilitat exclusiva de qui les emet. De vegades poden tenir base i fonament real o poden ser invencions i prejudicis que difonen estereotips -generalment negatius- d'una persona o d'un col·lectiu. Això sol passar quan qualifiquem globalment els membres d'una comunitat, els habitants d'una població o d'un país determinat. La noblesa, la gasiveria, la humilitat, l'orgull, la claredat o la coherència, l'agressivitat... són conceptes que s'apliquen amb massa facilitat de manera genèrica i resulten, si no es matisen, d'una evident injustícia. Sembla clar que cal posar els límits en la difamació i en la calúmnia, quan es tracta de persones concretes; però és molt més difícil posar-los quan s'apliquen a tot un col·lectiu.

Als catòlics -i als creients en general- se'ns atribueix la falta de modernitat o de maduració personal i ens diuen que actuem com a nens, amb massa por davant del que és desconegut. Sentim a dir també que som intolerants i que ens agrada actuar com a censors en contra de les opinions alienes. Igualment, que no acceptem amb elegància els retrrets i les acusacions. Per no parlar ara de les incoherències entre l'ensenyament rebut i l'actuació diària.

Sense justificar les limitacions i defectes al·ludits i sense amagar la nostra responsabilitat personal i comunitària, m'agradaria demanar equanimitat en els judicis que s'emeten sense proves i constatacions que donen suport a aquesta opinió. I d'aquí ve la meva admiració per un petit text del testament espiritual del papa Benet XVI, mort fa poc a Roma.

Escriu el Papa: "Ja fa seixanta anys que accompanyo el camí de la Teologia, en particular el de les ciències bíbliques, i en la successió de les diferents generacions he vist esfondrar-se tesis que semblaven inamovibles i que han demostrat ser meres hipòtesis: la generació liberal (Harnack, Jülicher, etc.), la generació existencialista (Bultmann, etc.), la generació marxista. He vist i veig com enmig de l'embull d'hipòtesis ha sorgit i torna a sorgir la raonabilitat de la fe. Jesucrist és veritablement el camí, la veritat i la vida, i l'Església, amb totes les seves insuficiències, és veritablement el seu cos". Que un reconegut intel·lectual com ell, amb tantes publicacions que són fruit de la seva saviesa i intel·ligència, que ha dialogat sincerament amb estudiosos de prestigi universal... afirmi al final de la seva vida aquesta veritat és un motiu per sentir-me reconfortat i agraït, com em sembla que s'hi sentiran tots els catòlics actuals.

La història de l'Església és llarga, ha caminat per situacions diferents i, a vegades, contradictòries. Els seus membres, pastors i fidels, no han respost amb prou exigència al que Crist ens havia anunciat i "obligat" a complir, estimant Déu sobre totes les coses i el proïsmo com Ell ens ha estimat. I aquí afloren les nostres limitacions, les nostres incoherències i pecats; però amb capacitat per demanar perdó i reiniciar una nova vida col·laborant amb tothom a la recerca de la dignitat de l'ésser humà, de la justícia i de la pau. Sempre des d'una visió de creients en l'ensenyament de Jesús i amb la convicció profunda que aquesta fe ens ha aportat, ara a nosaltres i a les generacions precedents, sentit de vida i felicitat sense límits. No és una cosmovisió ingènua o infantil; és adulta, plena de responsabilitats i compromesa amb el bé de la humanitat. Agraïm el respecte de tanta gent cap a aquesta fe que professem. També, gràcies, papa Benet, per les teves paraules.

Amb la meva benedicció i afecte,

+Salvador Giménez, bisbe de Lleida.